

Skogsbruk och biologisk mångfald

Rosenbergdagarna

14 oktober 2022

Monica Pettersson, monica.pettersson@skogsstyrelsen.se
skogskonsulent

Miljömålen - tre mål

Generationsmålet

Generationsmålet anger inriktningen för miljöarbetet och den samhällsomställning som behöver ske.

Miljökvalitetsmålen

Miljökvalitetsmålen är 16 mål som beskriver den önskade kvaliteten på miljön och som på olika områden konkretiserar arbetet med att uppnå generationsmålet.

Etappmålen

Etappmål finns det många av och de visar vägen för miljöarbetet genom att tydliggöra vilken samhällsförändring som behöver ske när.

Miljökvalitetsmålen

1. **Begränsad klimatpåverkan**
2. **Frisk luft**
3. **Bara naturlig försurning**
4. Giftfri miljö
5. **Skyddande ozonskikt**
6. **Säker strålmiljö**
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. **Levande skogar**
13. **Ett rikt odlingslandskap**
14. **Storslagen fjällmiljö**
15. God bebyggd miljö
16. **Ett rikt växt och djurliv**

→ **2030**

Kommer nås

Positiv trend

Negativ trend

Ingen tydlig utveckling

Levande skogar

”Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.”

Riksdagens definition av miljömålet

Skogsvårdslagen 1 §

1 § Skogen är en nationell tillgång och en förnybar resurs som ska skötas så att den uthålligt ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden behålls. Vid skötseln ska hänsyn tas även till andra allmänna intressen.

Nio preciseringar

Skogsmarkens egenskaper och processer

Ekosystemtjänster

Grön infrastruktur

Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation

Hotade arter och återställda livsmiljöer

Främmande arter och genotyper

Genetiskt modifierade organismer

Bevarande av natur- och kulturmiljövärden

Friluftsliv

Levande skogar - Fördjupad utvärdering 2023

Målbedömning och trend

”Miljökvalitetsmålet levande skogar är inte uppnått och kommer inte att kunna nås med befintliga och beslutade styrmedel.”

Målet har utvärderats
mot år 2030.

”Utvecklingen i miljön är negativ.”

”Miljöförbättrande åtgärder...genomförs ger positiva effekter...är inte tillräckliga för att stoppa förlusten av viktiga livsmiljöer i skogslandskapet. Åtgärderna gör skillnad...minskar negativa effekter...utan dessa skulle tillståndet i miljön vara betydligt sämre.”

Fortsätta, och göra
det bättre.

Levande skogar - Fördjupad utvärdering 2023

De fem viktigaste problemen att lösa för att nå Levande skogar

1. Brist på viktiga livsmiljöer i skogslandskapet.
 - Flera typer av livsmiljöer minskar och blir allt mer fragmenterade
2. Ogynnsam status eller negativ utveckling för många skogslevande arter.
 - Många hotade och känsliga arter minskar och populationerna blir alltmer fragmenterade.
3. Flera av skogens ekosystemtjänster har otillräcklig status.
4. Kulturmiljöer förstörs i skogslandskapet i samband med skogsbruksåtgärder.
5. Negativ påverkan på skogslandskapets vattendrag.

Levande skogar - Fördjupad utvärdering 2023

Åtgärdsförslag

1. Digitala geografiska kunskapsunderlag
2. Erforderliga medel för bildande av formella skydd samt naturvårdande skötsel och övrig förvaltning i formella skydd
3. Möjlighet att hemställa till regeringen om klargörande och förtydligande av dagens motsägelsefulla politiska signaler om hur skogar med höga naturvärden ska hanteras.
4. Ökade resurser till berörda myndigheter för mer tillsynsverksamhet
5. Regeringen föreslås ta fram ett åtgärdspaket för att utveckla och främja hyggesfria metoder i skogsbruket.
6. Regeringen föreslås uppdra arbete i samverkan utreda och föreslå ekonomiska styrmedel
7. Regeringen tar fram nya etappmål för biologisk mångfald – uppnå nationella miljökvalitetsmålen samt internationella åtaganden.
8. Uppdrag att systematisk följa upp biologisk mångfald i hela skogslandskapet.

Levande skogar – regional årlig uppföljning 2021

Sammanfattning Örebro län

- Arbetet för miljö kvalitetsmålet Levande skogar i Örebro län fortgår och åtgärder och kunskapskliv i rätt riktning görs av skogsägare, näringsliv, myndighet, kommun och andra
- Miljöhänsyn i brukad skog, frivilliga avsättningar, naturvårdande skötsel och formellt skydd är viktiga delar.
- Fler av indikatorernas trender behöver utvecklas i positiv riktning.
- För att komma närmare att nå målet för Levande skogar behövs en fortsatt långsiktig ökning av statliga styrmedel och insatser.

Nås miljö kvalitetsmålet till 2030? NEJ

Trenden för utvecklingen i miljön är NEUTRAL

Levande skogar – regional årlig uppföljning 2021

Viktigt att veta

Skogsmarkens egenskaper och processer

Ekosystemtjänster

Grön infrastruktur

Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation

Hotade arter och återställda livsmiljöer

Främmande arter och genotyper

Genetiskt modifierade organismer

Bevarande av natur- och kulturmiljövärden

Friluftsliv

drygt 30 indikatorer och mått

geografisk upplösning

felmarginaler och statistiskt
säkerställda förändringar

förändringar av metodik för
inventering/insamling

inga etappmål

Levande skogar – regional årlig uppföljning 2021

Åtgärder – fokus på statliga styrmedel

Regional nivå

Naturvårdande
skötsel i formella
skydd

Åtgärdsprogram
för hotade arter

Kommunal nivå

Projekt som är
finansierade med
LONA-bidrag

Näringsliv

Frivilliga
avsättningar

Åtgärder
finansierade av
LBP Skogens
miljövärden,
NOKÅS

m.fl.

Levande skogar – regional årlig uppföljning 2021

Formellt skydd (produktiv skogsmark) 4,1 %
Frivilliga avsättningar (produktiv skogsmark) 5,6 %
Län

Tofsmes, domherre (äldre skog) ökar medan järpe minskar. *Större än län*

45 % har tillgång till skyddad natur inom 1 kilometer.
Län

10 % av kända kulturlämningar skadas vid
föryngringsavverkning. *Svealand*

RASE högre än 3 dm på 47 % av inventerade ytor.
På 5 % av provytorna har RASE gynnsam
konkurrensstatus.

Län RASE – rönn, asp, sålg och ek

13 åtgärdsprogram för hotade arter.

Samverkan vid Tiveden och Nittälven.

Naturnära jobb

LONA-bidrag

Självfinansierade utbildningsinsatser av
skogsföretag och
markägarorganisationer.

Tack!

sverigesmiljomal.se

rus.se

Monica Pettersson, monica.pettersson@skogsstyrelsen.se
skogskonsulent